

1. Ünlü Uyumu:

1. 1. D : Eski Oğuz Türkçesinde öne çıkan özelliklerden biri, bazı eklerin sürekli düz veya yuvarlak olmasından dolayı dudak uyumunun bulunmamasıdır. Eski Oğuz Türkçesinin bu özelliği, İran Türk ağızlarında geniş ölçüde gözlemlenmektedir. Zira, İran Türk ağızlarında da bazı eklerin hâkim bir şekilde yuvarlak veya düz olması, dudak uyumunu bozan önemli faktörlerden biri olmuştur.

1. 1. 1. uvarlak Ünlülü Ekler:

1. 1. 1. 1. İyelik Ekleri: Teklik 1. ve 2. şahıs iyelik ekleri, Eski Oğuz Türkçesinde sürekli yuvarlak şekilde kullanılmak suretiyle dudak uyumunu bozan eklerden biri olmuştur (Gülsevin 2007, 12; Özkan 2009, 111, 112). Bu eklerin dudak uyumuna girmediği örneklerine, Erdebil ili ağızlarında daha yaygın olmak kaydıyla, İran Türk ağızlarında da rastlanmaktadır: *eyrilerünnen*, *o ğ ilışlarunnan* (/1-67), *sesün* (/1-80), *libasun* (/1-144), *adun* (/2-1) , *uşağun* (4-4), *dāstānun* (6-8), *évün* (/1-204), *başunnan* (/1-211), *ğ ızlarun* (/1-240), *nökerün* (/1-273), *merizligün* (/1-307), *ğ ızun* (/1-243), *yanundayam* (/1-606), *daşlarun* (/15-104), *emum* “amcam” (/17-22), *vesfün* (/28-222), *erbabun* (/41-9), *emrüm* (/4-88), *ğ urbanun* (/4-16), *emrün* (/4-79), *uşaxlarun* (/5-22), *ğ enimün* “düşmanın” (Slm/5-28), *şahimārüm* (K /305).

1. 1. 1. 2. İlgi Hâli Eki: Eski Oğuz Türkçesinde ilgi hâli eki, ünsüzle biten isimlerden sonra +Uñ; ünlüyle biten isimlerden sonra +nUñ şekillerinde olmak üzere yuvarlak ünlülüdür (Gülsevin ve Boz 2004, 94; Şahin 2009, 51). İran Türk ağızlarında, daha çok Erdebil ili, Urmîye ve Serap ağızlarında, ilgi hâli ekinin yuvarlak şekilleriyle uyumsuzluğa sebep olduğu gözlemlenir: *senün* (/1-18), *rehmetdigün* (/2-67), *bularun* (/2-84), *ayağımın* (/30-604), *bıranun* (/3-45), *atun* (/6-120), *otağun* (/1-89), *atdarun* (/1-105), *şahun* (/1-190), *ğ ızlarınun* (/1-210), *olarun* (/1-315), *günnerün* (/1-388), *xanımun* (/1-604), *péygemberün* (/1-639), *xanımlarınun* (/1-34), *oğlannarun* (/1-40), *adamlarun* (/1-1157), *toylarun* (/5-24), *ğ erebav'un* (/16-19), *atamun* (/27-22), *ağalarnun* (/20-6), *senün* (/8-53), *évün* (/20-22), *düşmannarun* (/26-18), *allah'un* (/27-56), *duvārın* (/40-23), *şahun* (/28-101), *ğ ızlarun* (/40-7), *oğlanun* (/40-7), *mallanun* (/40-28), *zamanun* (/40-27), *uşağun* (/61-10), *dāmın* (/40-22), *ağamun* (/66-26), *senüñ* (/5-21), *nenüñ* (/5-128), *ehlāğ uñ* (/5-133), *senün* (/5-22), *mınun* (/10-26).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and history of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010

1. 1. 1. 3. Görülen Geçmi Zaman Ekleri: Teklik ve çokluk 1. ahşs ile teklik 2. ahşs görülen geçmiş zaman ekleri, Eski Ouz Türkçesinde daima yuvarlak ünlülü kullanılarak dudak uyumunu bozmu tur (Timurta 2005, 139; Özkan 2009, 36). Bu eklerin, yuvarlak ünlülü ekleriyle ran Türk a şlarşnda da dudak uyumuna girmedii görülür. Bu uyumsuzluk; Karada , Serap ve Erdebil ili a şlarşnda daha çok göze çarpmaktadır. Örnekler şunlardır: şrd n (Krd/109), sava urdun (Krd/315), gördux (Krd/352), doldurardux (Krd/378), çalxardux (Krd/381), alardux (Krd/485), salardux (Krd/497), urarduñ (Srp/1-16), géderdü (Srp/2-79), dutardux (Srp/2-79), gétmi dü (Srp/2-120), gétmedü (Srp/5-5), apardux (Srp/5-15), vérdü (Srp/5-15), dédü (Srp/1-17), š šréydun (Erd/1-60), istedün (Erd/1-106), eyterdün (Erd/1-230), saldun (Erd/1-290) gédün (Erd/1-291), geldün (Erd/1-424), aldun (Erd/30-481), ça šrdun (Erd/30-608), görerdün (2-37), dédü (2-58), gördün (Erd/5-44), yandšrdun (Erd/6-147), éledük (Erd/14-28), gelmedük (Erd/20-17), aldun (Erd/20-17), baxardun (5-12), yolda šdu (9-2), oyardux (Znc/83).

1. 1. 1. 4. Emir Ekleri: Çokluk 2. ahşs emir eki Eski Ouz Türkçesinde ünlüyle biten fiillerden sonrañ, ünsüzle biten fiillerden sonra -Uñ ekilerindedir (Timurta 2005, 148; ahin 2009, 43). Dudak uyumuna girmeyen yuvarlak ünlülü bu ekiler, ran Türk a şlarşnda da bulunmaktadır. Örnekler şunlardır: şérün (Urm/10-42) gédün (Urm/33-45), barš n (Urm/33-45), ça šrun (Urm/28-165), xe leyun (Urm/34-15), verün (Erd/1-145), gelün (Erd/1-220), girün (Erd/1-259), baxun (Erd/1-267), aparun (Erd/1-347), yatun (Erd/1-539), i miyün • içmeyinž (Erd/18-145), tapun (1-920), getirin (6-61), ba léyun (Erd/17-470) aparũ (Srp/1-72).

Eski Ouz Türkçesinde, teklik 3. ahşs emir eki de Eski Türkçede olduğu gibi (-zUn) -sUn ekilerinde görülmektedir. Örnekler şunlardır: şrd n (Urm/10-42), gédün (Urm/33-45), barš n (Urm/33-45), ça šrun (Urm/28-165), xe leyun (Urm/34-15), verün (Erd/1-145), gelün (Erd/1-220), girün (Erd/1-259), baxun (Erd/1-267), aparun (Erd/1-347), yatun (Erd/1-539), i miyün • içmeyinž (Erd/18-145), tapun (1-920), getirin (6-61), ba léyun (Erd/17-470) aparũ (Srp/1-72).

1. 1. 2. Düz Ünlülü Ekler:

1. 1. 2. 1. Teklik 3. Şahıs İyelik Eki: Eski Türkçe döneminde de düz şekilleriyle kullanılmış olan teklik 3. şahıs iyelik eki, Eski Oğuz Türkçesinde dudak uyumuna girmemiştir (Timurtaş 2005, 53; Şahin 2009, 44). Bu ek, benzer şekilde İran Türk ağzlarında da düz ünlülü şekilleriyle dudak uyumunu bozmaktadır: *oğlı* (/20-21), *mülki* (/56-42), *göyli* (/51-17), *güni* (/27-78), *boyı* (/27-248), *özi* (/3-82), *böyügi* (/41-36), *yolu* (/18-9), *toyı* (/2-140), *yüki* (/8-17), *üsti* (/11-17), *xoşı* (/11-24), *ğuşı* (/13-9), *özi* (/15-17), *oğlı* (/16-4), *ğurdu* (/14-114), *güni* (K /279), *özi* (K /320), *süti* (/328), *özi* (/123), *suvı* (/2-34), *gözi* (/4-45), *merdümi* (/1-5), *düğünü* (/3-35), *oğlı* (/19-364), *yolu* (/30-671), *pulu* (/30-398), *özi* (/13-28), *toyı* (/31-3), *süti* (/6-349).

1. 1. 2. 2. Belirtme Hâli Eki: Eski Oğuz Türkçesinde devamlı düz kullanılan eklerden biri de belirtme hâli eki +ı, +i'dir (Timurtaş 2005, 52). İran Türk ağzlarında bu ekin, özellikle Urmiye ve Salmas ağzlarında daha yaygın olmak üzere, düz şekilleriyle dudak uyumuna girmediği örneklerine rastlamak mümkündür: *süti* (/29-92), *solduşı* (/64-79), *toyı* (/19-8), *sözüzi* (/8-55), *otu* (/3-11), *göylümi* (/13-39), *ömri* (/5-30), *özünü* (/7-6), *sözi* (K /174), *ömri* (/5-30), *özünü* (/7-6), *sözi* (K /174), *solduşı* (/208), *üsdüni* (/2-109), *düğünü* (/3-35), *sözi* (/30-705), *sesüzi* (/20-8).

1. 1. 2. 3. Teklik 3. Şahıs Görülen Geçmiş Zaman Eki: Eski Oğuz Türkçesinde teklik 3. şahıs görülen geçmiş zaman eki, daima düz ünlülüdür (Gülsevin 2007, 88; Şahin 2009, 44). İran Türk ağzlarında da bu ekin düz ünlü şekilleriyle dudak uyumunu sık sık bozduğu görülmektedir: *düşdi* (9-8), *oldı* (/3-52), *töh di* (/25-43), *göttdi* (/64-53), *ğurudı* (/55-3), *güldi* (/40-28), *töküldi* (/2-59), *oldı* (/2-28), *tutdı* (/5-1), *durdı* (/9-17), *ğurdu* (/14-9), *öpdi* (/20-16), *tökdi* (/2-52), *döydi* (K /49), *sürdi* (K /71), *öldi* (K /360), *doğdı* (K /170), *oldı* (/435), *öldi* (/86), *gördi* (/449), *öpdi* (/450), *götürdi* (/1-27), *durdı* (/2-71), *oldı* (/3-12), *öldürdi* (/5-16), *gördi* (/1-478) *oldı* (/29-76), *ğoydı* (/29-132), *döydi* (/30-185), *ötürdi* (/29-119), *sürdi* (/30-177).

Bu eklerdeki düzlük ve yuvarlaklıktan kaynaklanan uyumsuzlukların yaygınlığı, ağızdan ağıza değişebilmektedir. Bir ek, kimi ağzlarda sıkça kullanılıp uyumsuzluğa yol açarken kimi ağzlarda ise bazen ortaya çıkmaktadır. Örneğin, ilgi hâli ekindeki yuvarlaklıktan ileri gelen uyumsuzluk; Erdebil ili, Serap ve kısmen de

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and history of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010

Urmiye ağızlarında ön plana çıkarken diğer ağızlarında pek yaygın değildir. Aynı şekilde, teklik ve çokluk 1. şahıs ile teklik 2. şahıs görülen geçmiş zaman eklerindeki yuvarlaklık sebebiyle gerçekleşen uyum bozukluğu; Karadağ, Serap ve Erdebil ili ağızlarında diğer ağızlara nispetle daha fazla dikkat çekmektedir.

2. Ünsüz Uyumu: Eski Oğuz Türkçesinde bazı eklerin sürekli tonlu kullanılmasından dolayı ünsüz uyumu bulunmamaktadır (Gülsevin ve Boz 2004, 96; Özkan 2009, 110; Şahin 2009, 45). Bu dönemde sürekli tonlu kullanılmış olan bulunma ve ayrılma hâli ekleri, İran Türk ağızlarında da genellikle tonlu şekilleriyle görülmektedir: *saatde* (/6-7), *isportda* “sporda” (/12-8), *yaşda* (/10-6), *uşaxlıxda* (/25-13), *terefde* (/5-51), *ğ aβırstannıhda* (/14-54), *éşikde* (/2-35), *şahda* (/3-43), *ayaxda* (/14-7), *daşda* (/14-11), *otaxda* (/25-10), *başda* (/38-7), *yéylaxda* (K /380), *ğışlaxda* (K /396), *dibehde* (K /404), *yağışda* (/429), *ğıxbéşde* (/146), *ārāyişgāhda* (/267),

korunmuğtur □□imurtağ □□□□, □□, □□□□ □u ünsüzün, kelime ortasında iki ünlü arasında, *gran* □ürk aşızlarında da korunduşuna rastlanmaktadır□ *sevdiğim* (/7-56), *eger* “eğer” (/31-6), *böyügi* (/41-36), *üregimde* (/12-26), *petegin* (/35-14), *igidler* “yiğitler” (/1-186), *béşige* (/16-23), *böyüg*

idi (/19-25), *é sig élemesin* (/17-11), *böyügün* (K /603), *dügüm* (/4-42), *üzüğü* (/5-136), *tepiginen* (/1-114), (/1-117) *üregi* (/1-550), *gezmege* (/2-64), *dibege* (/6-17).

4. İyelik Eki Almış Kelimeler den Sonra İlgi Hâli Ekinin

Kullanımı: Eski Oğuz Türkçesinde iyelik eki almış kelimelerden sonra ilgi hâli eki, genellikle kullanılmamıştır (Gülsevin 2007, 27).

yapının, İran Türk ağızlarında kullanılmaya devam ettiği görülmektedir: *babam ismi* (/7-6), *ğ ebrim* *üste* (/13-42),

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and history of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010

dedem_adi (/7-6), *em_oğlum* “amcamın oğlu” (/8-114), *bacım kürekeni* “bacımın damadı” (/14-20), *ğ_ādaşım_oğlı* (/47-99), *sahabın ğ_apisı* (/18-30), *olay yanna* “onların yanına” (Urm/47-104), *bacım oğlı* (/396), *ğ_aynum oğlu* (/8), *emim_oğlu* (/6-505), *ēmimiz_oğlu* (/30-387).

5. İyelik Eki Almış Kelimelerden Sonra Belirtme Hâli

Ekinin Kullanımı: Eski Oğuz Türkçesinde iyelik eki almış isimlerden sonra, belirtme hâli ekinin kimi zaman kullanılmadığı görülmektedir (Timurtaş 2005, 88; Özkan 2009, 115). Bu eğilim, bilhassa Dede Korkut Hikâyelerinde göze çarpmaktadır (Ergin 1991, 478). Benzer biçimde, İran Türk ağzları belirtme hâli ekinin, iyelik eki almış isimlerden sonra kullanılmadığı olur: *adrésiyn* (/47-95), *ğ_apımız_éyledin* (Urm/21-32), *aş ğ_olun* (/1-34), *ğ_ızın istiy* (/11-18), *ölün yandır_cam* (/14-14), *ğ_ızın geti* (/1-448), *erün getirib* (/1-515), *uşaxların yéyip* (/1-551), *başın doldur-* (3-32), *ğ_ulağın del-* (3-67), *ağlum_apardı* (/17-2), *ğ_imetin dé* (/30-130).

6. Teklik 3. Şahıs İyelik Ekinden Sonra Belirtme Hâli

Ekinin Kullanımı: Teklik 3. şahıs iyelik ekinden sonra belirtme hâli eki, Eski Oğuz Türkçesinde +*n* (Timurtaş 2005, 87) şeklindedir.¹ Belirtme hâli eki +*n*, teklik 3. şahıs iyelik ekinden sonra İran Türk ağzlarında da kullanılmaktadır: *adın* (/18-55), *buğdasın* “buğdayını” (/8-103), *çomurun* (/27-276), *üzümün* (/9-115), *hamısın* (/10-25), *ğ_abların* (/27-271), *namazın* (/1-27), *başın* (/3-59), *yélleyin* (/11-28), *memelerin* (/14-20), *üzün* (/18-15), *boynun* (/24-21), *ğ_ışların* (/32-9), *dedesin* (/35-5), *ambarın* (K /2), *ğ_apusun* (K /30), *tamaşasın* (K /92), *birin* (K /147), *cavabın* (K /617), *başın* (/47), *erxasın* (/117), *balasın* (/325), *südüin* (/507), *hesabın* (/77), *başın* (/393), *suyun* (/436), *nenesin* (/442), *ikisin* (/4-

¹ Gürer Gülsevin’e göre Eski Oğuz Türkçesindeki +(s)In şekli, teklik 3. şahıs iyelik ekidir ve bu iyelik eki üzerinde eksiz belirtme hâli bulunmaktadır. bk., . . . 15. Caner Kerimoğlu ise bu meseleyi Orhun Abidelerinden aldığı örneklerle ele alır. / / , /ölür- fiilliyle kullanılan ve teklik 3. şahıs iyelik ekini alan nesnelere tümünün *n* ile bittiğine dikkat çekerek, teklik 3. şahıs iyelik ekini -*sIn* kabul eder. bk., KERİMOĞLU Caner (2007). “Orhun Abidelerinde 3. Kişi İyelik Ekinden Sonra Yükleme Hâli Eki Kullanıldı mı?”, / / , / / 2/3, / / . 322-331. Aynı görüş, Dede Korkut Hikâyelerinden verilen örneklerle Cahit Başdaş tarafından da desteklenmektedir. bk., BAŞDAŞ Cahit (2008). “Türkçede İyelik-Yükleme Sorunu Dede Korkut Örneği”, / / , / / 3/1, / / . 6-13.

---

38), *üçün* (/4-38), *elin* (/5-147), *ğ apısın* (/1-95), *pulun* (/1-134), *börkün* (/1-215), *barmağın* (/1-286), *paçasın* (/1-316), *vezifesin* (/1-6), *ğ ırxın* (6-16), *başın* (6-88), *hāmısın* (6-387), *köyneyin* (/29-189), *yarısın*

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and İstory of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010*

11. İstek Ekinin - A Ekinin İşlevinde Kullanımı:

Oğuz Türkçesinde istek ekinin işlevlerinden biri de, *ki* ile bağlanan veya bağlanması gereken cümlelerde, *-mAk* mastar ekinin ifade ettiği manayı vermektir (Gülsevin 2002, 41; Timurtaş 2005, 146). İstek ekinin bu işlevde kullanılması, İran Türk ağzlarında oldukça canlıdır: *adam ğ oxur muna baxa* “Adam buna bakmaya korkuyor” (/2-88), *ğ edim ğ ızı héç ğ oymazdılar oğlan göre* (/118), *bi cür oynallar, ta ğ zın nenesi xelet getire vére* (/215), *burada ğ erebavılar maşalla hünellidile, ğ oymadı kürd aşa ğ alaya* (/16-7), *gelir munu ki apara toxtada* (/24-84), *day ğ éyri adamın heğ ğ i yoxdı ona elin vıra* (/5-14), *dedem de gelmişdi, ketde buğda suvara* (/9-138), *héş kimin heğ ğ ı yox udu, dama çıxa* (/5-7).

12. Söz Varlığı: Bugün İran Türk ağzlarında kullanılmakta olan kimi kelimeler, bazı ses değişmelerine uğramış olsalar da, Eski Oğuz Türkçesinin orijinal kalıntıları niteliğinde değerlendirilebilecek türdendir: *güzgi* “ayna” (/27-181), *ulax* “binek hayvanı” (/19-22), *başmax* “ayakkabı” (Urm/42-16), *sümük* “kemik” (Urm/24-65), *apar-* “götürmek” (Urm/25-11), *adaxlı* “nişanlı, yavuklu” (Urm/1-28), *ğ oşun* “asker, ordu” (Urm/58/32), *sın-* “kırmak” (Urm/5-12), *yu-* “yıkamak” (Urm/9-68), *göyçek* “güzel, hoş” (Urm/55-2), *emcek* “meme” (Urm/42-27), *yandır-* “yakmak” (Urm/2-70), *başmax* (/2-44), *sın-* (/2-127), *sümük* (/2-134), *yu-* (/6-29), *émcek* (/27-8), *başmax* (K /499), *tapşır-* “ulaştırmak” (Krd//77), *ğ oşun* (K /151), *ulax* (K /378), *göyçeh* (/266), *başmax* (/159), *adaxlı* (/301), *közgi* (/3-18), *sümük* (/9-69), *ğ oşun* (/1-407), *adaxlı* (/19-226), *yu-* (/6-169), *ulax* (/12-66), *sağal-* “iyileşmek” (Erd/29-69), *sın-* (/29-329), *yandır-* (/5-38), *göyçek* (/30-1029), *azdır-* (/6-515).

SONUÇ

Sonuç olarak İran Türk ağzlarının birçok açıdan Eski Oğuz Türkçesine bağlı olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle, İran Türk ağzlarında eklerdeki yuvarlaklık ve düzlükten kaynaklanan uyumsuzluk örnekleri, Eski Oğuz Türkçesiyle paralellik arz eder. Bununla birlikte İran Türk ağzları, diğer morfolojik ve sentaktik özellikleriyle de Eski Oğuz Türkçesinin dil yadigarlarını saklıyor görünmektedir. Böylece ağzlara, art zamanlı bir bakışla yaklaşmanın gerekliliğini ve bunun önemli neticeler ortaya çıkaracağını vurgulamak yerinde olacaktır. Çünkü ağzlar, eski dil değerlerini daha çok muhafaza etmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and history of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010

KAYNAKÇA

- BAŞDAŞ Cahit (2008). “Türkçede İ -Yükleme Sorunu Dede Korkut Örneği”, *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi*, 3/1, s. 6-13.
- KERİMOĞLU Caner (2007). “Orhun Abidelerinde 3. Kişi İyelik Ekinden Sonra Yüklem Hâli Eki Kullanıldı mı?”, *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi*, 2/3, s. 322-331.
- DİNDAR (1989). “İran’daki Türk Dilleri”, *D A* **1969**, s. 1-11.
- ERCİLASUN Ahmet Bican (2004). **Başlangıçtan Günümüze Türk D** *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- ERGİN Muharrem (1991). **Dede Korkut Kitabı II, İndex-G** *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi*, Ankara: TDK Yayınları.
- ERGİN Muharrem (1997). **Türk Dil Bilgisi**, İstanbul: Bayrak Yayınları.
- K. (1988). **Serap Ağzı**, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans .
- GÖKDAĞ Bilgehan Atsız (2006). **Salmas Ağzı. Güney Azerbaycan Türkçesi Üzerine Bir İnceleme**, Çorum: Karam Yayınları.
- GÖKDAĞ Bilgehan Atsız ve DOĞAN Talip (ET: 25.05.2010). **www.urmiyeagzi.com**
- GÜLSEVİN Gürer (2002). “Eski Türkiye Türkçesinde İstek Kipi Üzerine”, İstanbul: **İlmi Araştırmalar**, III. s. 35-50.
- GÜLSEVİN Gürer (2007). **Eski Anadolu Türkçesinde Ekler**, Ankara: TDK Yayınları.
- GÜLSEVİN Gürer ve BOZ Erdoğan (2004). **Eski Anadolu Türkçesi, A K** *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi* .
- HACİEMİNOĞLU Necmettin (1974). **Türk Dilinde Edatlar**, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- KARİNİ Jahangir (2009). **Erdebil İli Ağzları, A** *İstanbul Kültür Sanat Akademisi Dergisi*, Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış D .
- ÖZKAN Mustafa (2009). **Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi**, İstanbul: Filiz Kitabevi.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010*

- SÖNMEZ Işık (1998). **Aserbaidşanischen Dialekten von Qaradağ, Mugan, Zäncan**, Göttingen.
- ŞAHİN Hatice (2009). **Eski Anadolu Türkçesi**, Ankara: Akçağ Yayınları.
- TİMURTAŞ Faruk Kadri (2005). **Eski Anadolu Türkçesi**, Akçağ Yayınları.

KULLANILAN ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ

ä	- e arası ünlü
å	- o arası ünlü
é	kapalı e ünlüsü
°	- ö arası ünlü
í	ı - i arası ünlü
ó	- ö arası ünlü
ĩ	- ı arası ünlü
ú	- ü arası ünlü
ï	ü - i arası ünlü
ā	uzun a ünlüsü
ē	uzun e ünlüsü
ê	uzun kapalı e ünlüsü
ī	uzun ı ünlüsü
î	uzun i ünlüsü
ō	uzun o ünlüsü
ō̄	üzün ö ünlüsü
ū	uzun u ünlüsü
ū̄	uzun ü ünlüsü
ĩ	kaybolmak üzere olan ı ünlüsü
î	kaybolmak üzere olan i ünlüsü
ḃ	ḃ- v arası ünsüz
ć	- j arası ünsüz

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/3 Summer 2010*

β	- f arası ünsüz
Ç	ç - c arası ünsüz
	b□- p arası ünsüz
ğ	- c arası ünsüz
K	- g arası ünsüz
	- d arası ünsüz
ğ	art damak g ünsüzü
ķ	art damak k ünsüzü
	art damak h ünsüzü
ĥ	sızıcı ön damak h ünsüzü (k - h arası)
ı	ı- l arası ünsüz
ı	ı- y arası ünsüz
ı	ince l ünsüzü
ņ	üşmek üzere olan n ünsüzü
˘	ulama işareti
Ƒ	A _L A _L AR
ı	ı :
	:
Ƒ	ı : Karadağ
	:
	:
ı	ı :
ı	ı : b□